

ЗАТВЕРДЖАЮ

Директор па вучэбнай рабоце і
адукацыйных інавацыях

В.І. Чупрыс

2018 г.

Рэгістрацыйны № УД-5558 вуч.

Псіхалогія крэатыўнага пісьма

**Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці:**

1-23 01 10 Літаратурная работа (на кірунках)

Кірунак спецыяльнасці 1-23 01 10-01 Літаратурная работа (творчасць)

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Вучэбная праграма складзена на аснове¹ОСВО 1-23 01 10-01-2015г.
і вучэбнага плана Е 23-269уч. От 29.05.2015г.

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Часнок Ірына Чаславаўна, кандыдат
філалагічных навук

РЭКАМЕНДАВАНАДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрайлітаратурна-мастацкай крытыкі факультэта журналістыкі БДУ
(пракакол № 14 ад 28.06.2018);

Вучэбна-метадычнай камісіяй факультэта журналістыкі БДУ
(пракакол № 6 ад 28.06.2018 № 6)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Мэты і задачы вучэбнай дысцыпліны

Мэта вучэбнай дысцыпліны – навучыць студэнтаў працаваць над стварэннем і інтэрпрэтацыяй мастацкіх тэкстаў з улікам уплыву індывідуальна-псіхалагічных асаблівасцей аўтара і рэцыпіента на ўспрыняцце твораў.

Задачи вучэбнай дысцыпліны:

1. Забяспечыць засваенне студэнтамі ведаў пра:
  - гісторыю вывучэння паняццяў мастацтва, крэатыўнасці, геніяльнасці;
  - паняцце і структуру крэатыўнасці;
  - тэхнікі актывізацыі крэатыўнага патэнцыялу чалавека;
  - спосабы арганізацыі творчага працэсу;
  - сучасныя тэхнікі крэатыўнага пісьма;
  - падыходы псіхалагічнай школы да разгляду мастацкіх тэкстаў;
  - сувязь крэатыўнасці з асабістымі якасцямі і ўнутранай ды знешняй матывацыяй аўтара;
    - уплыў псіхалагічных фактараў на фарміраванне ўласнага пісьменніцкага стылю.
2. Сфарміраваць у студэнтаў наступныя ўменні:
  - аналізаваць і інтэрпрэтаваць мастацкія тэксты псіхалагічнымі метадамі;
    - выкарыстоўваць навуковы тэарэтычны апарат фрэйдзіцкіх і постфрэйдзіцкіх даследаванняў пры аналізе твораў;
    - вызначаць уплыў знешніх фактараў на творчае мысленне;
    - аналізаваць творчую лабараторыю пісьменніка паводле ўспамінаў, выказванняў, біяграфічных звестак;
    - выкарыстоўваць тэхнікі развіцця крэатыўнасці;
    - выкарыстоўваць псіхалагічныя навыкі, неабходныя для карэкцыі псіхалагічнага стану падчас творчага крызісу;
      - ствараць мастацкія тэксты з разлікам на пэўную псіхалагічную групу рэцыпіентаў;
      - выкарыстоўваць псіхалагізм пры стварэнні персанажаў у літаратурным творы;
        - выпрацоўваць і ўдасканалваць уласны аўтарскі стыль.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста з вышэйшай адукацыяй.

Псіхалогія крэатыўнага пісьма – дысцыпліна для студэнтаў спецыяльнасці “Літаратурная работа(творчасць)”. Прадмет дазваляе атрымаць неабходныя тэарэтычныя веды і практычныя ўменні для аналізу чужых мастацкіх тэкстаў і напісання ўласных, развіваць крэатыўны патэнцыял. Дадзеная дысцыпліна таксама дапамагае зразумець прыроду творчасці і навучыцца рэгуляваць пэўныя псіхалагічныя станы, спраўляцца з творчым крызісам.

Вучэбная дысцыпліна адносіцца да цыкла дысцыплін спецыялізацыі.

Сувязіз іншымі вучэбнымі дысцыплінамі, уключна з вучэбнымі дысцыплінамі кампанента ўстаноў вышэйшай адукацыі, дысцыпліны спецыялізацыі і інш.

Вучэбная дысцыпліна звязана з наступнымі дысцыплінамі: “Псіхалогія”, “Беларуская літаратура”, “Замежная літаратура”, “Руская літаратура”, “Асновы творчай дзейнасці літаратурнага працаўніка”.

Патрабаванні да кампетэнцый

Засваенне вучэбнай праграмы «Псіхалогія крэатыўнага пісьма» павінна забяспечваць фарміраванне наступных акадэмічных, сацыяльна-лінгвістычных і прафесійных кампетэнцый:

акадэмічныя кампетэнцыі:

АК-1. Умець прымяняць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач;

АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі;

АК-4. Умець працаваць самастойна;

АК-5. Быць здольным спараджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю);

АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі;

АК-9. Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця;

сацыяльна-асабістыя кампетэнцыі:

СЛК-5. Быць здольным да крытыкі і самакрытыкі;

СЛК-6. Умець працаваць у камандзе;

прафесійныя кампетэнцыі:

спецыяліст павінен быць здольным

ПК-2. Творча прымяняць атрыманыя веды і набытыя навыкі ў прафесійнай дзейнасці;

ПК-14. Вызначаць мэты інавацый і спосабы іх дасягнення;

ПК-25. Ацэньваць гістарычныя і сучасныя праблемы і тэндэнцыі, рыхтаваць навуковыя матэрыялы, складаць рэфераты, агляды, рэцэнзіі.

У выніку засваення вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен:

умець:вызначаць уплыў псіхалагічных фактараў пэўнага пісьменніка на мастацкі тэкст;аналізаваць літаратурныя творы з дапамогай тэарэтычнага апарату фрэйдызму, неафрэйдызму; вызначаць архетыповыя сюжэты і вобразы; выкарыстоўваць тэхнікі развіцця крэатыўнасці; арганізоўваць уласны творчы працэс; карэктаваць свой псіхалагічны стан; працаваць над аўтарскім стылем;

валодаць:існуючымі падыходамі да паняцця крэатыўнасці; сучаснымі тэхнікамі крэатыўнага пісьма; прыёмамі стварэння псіхалагізму ў мастацкім тэксце.

Структура вучэбнай дысцыпліны

Структура зместу вучэбнай дысцыпліны ўключае такія дыдактычныя адзінкі,як тэмы (раздзелы), у адпаведнасці з якімі распрацоўваюцца і рэалізуюцца адпаведныя лекцыйныя і семінарскія заняткі. Прыкладная тэматыка семінарскіх заняткаў прыведзена ў інфармацыйна-метадычнай частцы.

Дысцыпліна вывучаецца ў5 семестры. Усяго на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Псіхалогія крэатыўнага пісьма» адведзена 120 гадзін, у тым ліку 60 аўдыторных гадзін, з іх: лекцыі– 12 гадзін, практычныя заняткі – 44 гадзіны, кіруемая самастойная работа – 4 гадзіны.

Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны складае 3заліковыя адзінкі.

Форма бягучай атэстацыі– залік.

Форма

навучання

–дзённая.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Раздзел 1. Псіхалогія крэатыўнага пісьма: тэарэтычны аспект

Тэма 1.1

Псіхалогія крэатыўнага пісьма як субдысцыпліна псіхалогіі творчасці. Гісторыя, перадумовы ўзнікнення, асноўныя паняцці. Крэатыўнасць як феномен. Канцэпцыі геніяльнасці. Трактоўка крэатыўнасці ў розных культурах. Адрозныя падыходы да творчасці ва ўсходніх і заходніх культурах. Агляд літаратуры па псіхалогіі крэатыўнага пісьма.

Тэма 1.2.

Псіхалагічныя падыходы да вывучэння літаратуры. Погляды Л. Выгоцкага на мастацтва. Уплыў тэорыі псіхааналізу З. Фрэйда на разуменне мастацкіх тэкстаў. Роля калектыўнага бессвядомага ў працах К. Юнга. Псіхалогія народа і мастацтва. Паняцце цялеснасці ў працах М. Фуко. Погляды Р. Барта, Ж. Дэлёз, Ф. Гватары і шызааналіз.

Раздзел 2. Развіццё крэатыўнага патэнцыялу

Тэма 2.1

Кагнітыўныя, канатыўныя, эмацыйныя фактары і фактары асяроддзя. Роля знешняй і ўнутранай матывацыі для аўтара. Эмацыйны стан і творчая прадуктыўнасць. Актывацыя крэатыўнасці. Развіццё творчага патэнцыялу. Асяроддзе і развіццё творчага пачатку. Уплыў сям'і, навучальных устаноў, прафесійнай дзейнасці на фарміраванне асобы пісьменніка. Віды крэатыўнай адоранасці паводле К. Тэйлар. Творчасць і культурны кантэкст. Сучасныя тэхналогіі і крэатыўнасць. Прырода творчага працэсу. Памяць і творчасць. Мысленне і творчасць. Творчае ўяўленне. Дыягностыка крэатыўнасці.

Тэма 2.2.

Фарміраванне аўтарскага светапогляду. Інсайты ўтворцаў. Уплыў папярэднікаў і сучаснікаў. Аўтарская інтэнцыя ў творы. Крэатыўнасць і ўзрост. Умовы працы аўтара. Натхненне. Дыянісііскі і апаланічны пачатак, іх выяўленне на прыкладзе беларускай і замежнай літаратуры.

Біяграфіі класікаў. Саманазіранні пісьменнікаў за творчым працэсам ва ўспамінах, дзённіках, інтэрв'ю. Асоба аўтара ў гістарычным і культурным

кантэксце. Уплыў пісьменніцкіх аб'яднанняў, суполак. Літаратурныя прэміі. Калектыўная мастацкая творчасць.

Тэма 2.3.

Крэатыўнасць і адхіленне ад нормы. Псіхатызм у творцаў. Прыклады з беларускай і замежнай літаратуры. Феномен трывожнасці ў творчасці. Творчы крызіс: прычыны, віды, шляхі пераадольвання. Метады адсочвання ўласнага псіхалагічнага стану. Паняцце эмацыянальнага інтэлекту.

Раздзел 3. Асаблівасці аўтарскай псіхалогіі ў мастацкім тэксце

Тэма 3.1.

Этапы творчага працэсу. Аўтарская задума. Тэматыка. Зыходны матэрыял. Стварэнне сюжэта. Пабудова кампазіцыі. Мова твора. Сістэма персанажаў. Характары і канфлікты. Мастацкія вобразы. Дынаміка твора.

Мысленне, мова і псіхічныя працэсы. Роля бессвядомага ў мастацкім тэксце. Роля факта і вымыслу ў мастацкіх творах.

Тэма 3.2.

Інтэрпрэтацыя тэксту. Псіхалагізм у творчасці беларускіх і замежных пісьменнікаў. Архетыпы і міфалагемы ў мастацкіх тэкстах.

Канцэпцыя Р. Барта пра “смерць аўтара”. Роля чытача.

Крэатыўнае пісьмо і сугestia. Тэкставая арт-тэрапія.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Дзённая форма атрымання адукацыі з прымяненнем дыстанцыйных адукацыйных тэхналогій

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі	Іншае		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Раздзел 1. Псіхалогія крэатыўнага пісьма: тэарэтычны аспект	4	12					
1.1	Гісторыя, перадумовы ўзнікнення, асноўныя паняцці	2	4					Вуснае апытанне
1.2	Псіхалагічныя падыходы да вывучэння літаратуры	2	8					Індывідуальная праверка
2	Раздзел 2. Развіццё крэатыўнага патэнцыялу	4	20				2 (ДН)	
2.1	Актывацыя крэатыўнасці		6					Работа ў групах
2.2	Фарміраванне аўтарскага светапогляду	2	10				2 (ДН)	Адкрытае эўрыстычнае заданне (эсэ)
2.3	Крэатыўнасць і адхіленне ад нормы	2	4					Рэферат, дыскусія
3	Раздзел 3. Асаблівасці аўтарскай псіхалогіі ў мастацкім тэксце	4	12				2 (ДН)	
3.1	Тэма 3.1. Этапы творчага працэсу	2	6					Вуснае апытанне
3.2	Тэма 3.2. Інтэрпрэтацыя мастацкага тэксту	2	6				2 (ДН)	Адкрытае эўрыстычнае заданне (буктрэйлер)

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Пералік асноўнай літаратуры

1. Выготский, Л. С. Психология искусства / Л. С. Выготский. – М. : Издательство Юрайт, 2016. – 496 с. – Серия : Антология мысли.
2. Т. Любарт, К. Муширу, С. Торджман, Ф. Зенасни. Психология креативности»: «Когито-Центр»; Москва.– 2009.
3. Феномен творческого кризиса : монография / [Т. А. Снигирева и др.] ; под общ. ред. Т. А. Снигиревой и А. В. Подчиненова. – Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2017. – 398 с.
4. Барышева, Т. А. Психолого-педагогические основы развития креативности: Учеб. пособие / Т. А. Барышева, Ю. А. Жигалов. – СПб.: СПГУТД, 2006.
5. Ильин, Е. П. Психология творчества, креативности, одаренности / Е. П. Ильин. – Санкт-Петербург [и др.] : Питер : Лидер, 2012. – 444 с.
6. Богоявленская, Д. Б. Психология творческих способностей. – М.: Академия, 2002. – 320 с.
7. Бердяев, Н. А. Смысл творчества. М.: АСТ, 2011. – 672 с.
8. Туник, Е. Е. Диагностика креативности. Тест Е. Торренса: метод. рук. СПб.: ИМАТОН, 1998. – 171 с.
9. Маслоу, А. Мотивация и личность / Издательство: Питер – 2016 г. – С. 400.
10. Творчество: теория, диагностика, технологии. Словарь справочник / Под общ. Ред. Т. А. Барышевой. – СПб.: Изд-во. ВВМ, 2014. – 380 с.
11. Нойманн, Э. Творческий человек и трансформация. В кн.: Юнг К. Г., Нойманн Э. Психоанализ и искусство. Пер. с англ. – М. : REFL-book, К.: Ваклер, 1996. – 304 с.
12. Матюшкин, А. М. Мышление, обучение, творчество. – М.: Изд-во МПСИ, 2013.
13. Современные исследования интеллекта и творчества / Под ред. А. Л. Журавлева, Д. В. Ушакова, М. А. Холодной. – М.: Издательство «Институт психологии РАН», 2015. – 303 с.
14. Фрейд, З. Художник и фантазирование / З. Фрейд. – М. : Республика, 1995.
15. Руднев, В. Винни Пух и философия обыденного языка - Руднев Вадим Алан Милн. Winnie Пух. Дом в Медвежьем Углу / Пер. с англ. Т. А. Михайловой и В. П. Руднева; Аналитич. ст. и коммент. В. П. Руднева. – Изд. 3-е, доп., исправл. и перераб. (Серия «XX век +»). – М.: Аграф, 2000. – 320 с.
16. Юнг, К. Психологические типы – М., Харвест 2017. – С. 528
17. Юнг, К. Архетип и символ. – М., 1991. – 304 с.
18. Юнг, К. Душа и миф: шесть архетипов / Пер. с англ. – К., 1996. – 384 с.
19. Сартр, Ж.П. Что такое литература? Слова. – Минск : Попурри, 1999. – 448 с.
20. Старовойтенко, Е. Б. Модель “я” творцов культуры // Культурная психология личности : монография . – М. : Академический Проект ; Гаудеамус, 2007. – С. 146-152.

21. Маранцман, Е. К. От образа к смыслу. – СПб., 2005.
22. Метадалогія літаратуразнаўчых даследаванняў: вучэб.-метадычныя матэрыялы для магістрантаў філал. фак. / Л.Д. Сінькова [і інш.]; пад рэд. Л.Д. Сіньковай. – Мінск: БДУ, 2016.
23. Микалко, М. Игры для разума. Тренинг креативного мышления – СПб. : Питер, 2007. – 448 с.
24. Микалко, М. Креативный взрыв. М. : Поппури, 2014. – 256 с.
25. Творчество : от биологических оснований к социальным и культурным феноменам / [В. М. Аллахвердов и др.]; под общей редакцией Д. В. Ушакова; Российская академия наук, Институт психологии. – Москва : Институт психологии РАН, 2011. – 734 с. – С. 101–154.
26. Грецов, А.Г. Тренинг креативности для старшеклассников и студентов / А.Г. Грецов. – СПб.: Питер, 2007. – 208 с.

Пэралікдадатковай літаратуры

27. Юнг, К. Г. Очерки по аналитической психологии Харвест, 2017. – С. 480
28. Гаранін, Л. Нацыянальная ідэя ў беларускай літаратуры пачатку ХХ ст. – Мн., 1996.
29. Эдварде, Б. Откройте в себе художника. – Мн., 2000.
30. Грановская, Р. Творчество и преодоление стереотипов. – СПб., 1994.
31. Белый, А. Душа самосознающая. Сост. Э. И. Чистякова. – М., 2004.
32. Сінькова, Л. Д. «Непрыдуманая літаратура»: факт і мастацкі вымысел у літаратурным творы // Славянскія літаратуры ў кантэксце сусветнай: да 750-годдзя са дня нараджэння Дантэ Аліг’еры і 85-годдзя Уладзіміра Караткевіча : матэрыялы XII Міжнар. навук. канф., Мінск, 22 – 24 кастр. 2015 г. У 2 ч. Ч. I. / пад рэд. Г. М. Бутырчык. – Мінск: БДУ, 2016. – С. 40 – 47.
33. Микалко, М. Рисовый штурм и еще 21 способ мыслить нестандартно – М.: Миф. Творчество, 2016.
34. Лихачев, Д.С. Очерки по философии художественного творчества. – СПб., 1996.
35. Богоявленская, Д.Б., Богоявленская, М.Е. Одаренность: природа и диагностика. М: АНО «НЦПРО», 2013.– 208 с. – С. 110–201.
36. Сальвадор Дали. Дневник одного гения. – Издательство Попурри, 2012. – С. 336
37. Барт, Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с.
38. Корань Л.Д. Аб эстэтычнай рэакцыі чытача на аповесць А.Адамовіча “Карнікі” // Веснік БДУ. Серыя IV. – 1984, № 1. – С. 3 – 6.
39. Маркова, Н.Г. Соотношение интеллектуального и творческого компонентов одаренности / Н.Г.Маркова, Н.Н.Бац // Психологическая наука и образование. – 2002. – № 1. – С. 51–58.
40. Туник, Е.Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса / Е.Е.Туник. – СПб. : Речь, 2003. – 96 с.

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі і метадыка фарміравання выніковай адзнакі

Пры ацэнцы адкрытага задання КСР у форме эсэўлічваюцца:

арыгінальнасць створанага прадукта (30 %);
навізна пастаноўкі праблемы і спосабу яе інтэрпрэтацыі (15%);
даследаванне вывучаемага феномена з розных бакоў (15%);
самастойнасць і аргументаванасць выказвання (20 %);
асабістая значнасць дасягнутых вынікаў (20 %).

Пры ацэнцы адкрытага задання КСР у форме буктрэйлера ўлічваюцца:

арыгінальнасць падачы (35 %);
прадуманасць кампазіцыі (30%);
улік пісьменніцкай інтэнцыі (25%.);
якасць здымкі (10%).

Формай бягучай атэстацыі па дысцыпліне «Псіхалогія крэатыўнага пісьма» вучэбным планам прадугледжаны залік

Пры фарміраванні выніковай адзнакі выкарыстоўваецца рэйтынгавая ацэнка ведаў студэнта, якая дае магчымасць прасачыць і ацаніць дынаміку працэсу дасягненняў мэтай навучання. Рэйтынгавая ацэнка прадугледжвае выкарыстанне вагавых каэфіцыентаў для бягучага кантролю ведаў і бягучай атэстацыі студэнтаў па дысцыпліне.

Прыкладныя вагавыя каэфіцыенты, якія вызначаюць унёсак бягучага кантролю ведаў і бягучай атэстацыі ў рэйтынгавую адзнаку:

- дказы на практычных, удзел у дыскусіі, вырашэнне сітуацыйных задач – 25 %; а
- апісанне эсэ – 25 %; н
- адрыхтоўка буктрэйлера – 25 %; п
- адрыхтоўка рэферата – 10 %; п
- наліз мастацкага тэксту – 15 %. а

Рэйтынгавая адзнака па дысцыпліне разлічваецца на аснове ацэнкі бягучай паспяховасці і заліковай адзнакі з улікам іх вагавых каэфіцыентаў. Ацэнка па бягучай паспяховасці складае 50 %, заліковая адзнака – 50 %.

Прыкладны пералік заданняў для кіруемай самастойнай работы студэнтаў

КСР № 1.

Тэма 2.2. Фарміраванне аўтарскага светапогляду.

1. Самастойна азнаёмцеся з паняццем інсайт.
2. Азнаёмцеся з аўтабіяграфіяй/мемуарамі цікавага для Вас пісьменніка або паэта і вызначце інсайты ў яго жыцці. Пералічыце інсайты і прааналізуйце іх ролю ў творчым і жыццёвым лёсе.
3. Паразважайце, ці перажывалі Вы падобныя інсайты.
4. Адкажыце на пытанне, што асабіста Вам даў здзейснены аналіз, што новага для сябе Вы адкрылі.

Літаратура:

1. *Задачи, эвристики, инсайт и другие непонятные вещи // Логос. – 2014. № 1. С. 97-108.*
3. *Чарльз Райкрофт. Критический словарь психоанализа. – СПб.: Восточно-Европейский институт психоанализа, 1995. – 250 с.*

(Форма кантролю – эсэ “Інсайт у творчасці пісьменніка” на адукацыйным партале).

КСР № 2

Тэма 3.2. Інтэрпрэтацыя мастацкага тэксту.

1. Абярыце мастацкі тэкст (можна ўласны). Улічваючы асаблівасці аўтарскай задумы, падачы матэрыялу, біяграфіі пісьменніка, прадумайце сцэнар буктрэйлера да твора з падрабязным адюстраваннем усіх дэталей (інтанацыя, музыка).
2. Здыміце відэа, якое зможа заахваціць школьнікаў, студэнтаў і інш. прачытаць абраны твор.
3. Правядзіце самарэфлексію.

(Форма кантролю – спасылка на буктрэйлер на адукацыйным партале. Дапускаецца работа ад групы з двух-трох чалавек).

Прыкладная тэматыка практычных заняткаў

Практычныя заняткі №1. Трактоўкі прыроды крэатыўнасці ў розныя часы

Практычныя заняткі № 2. Падыходы да крэатыўнасці ва ўсходніх і заходніх культурах.

Практычныя заняткі № 3. “Псіхалогія мастацтва” Л.С. Выгоцкага

Практычныя заняткі №4. Аналіз мастацкага тэксту па ўзоры Л.С. Выгоцкага

Практычныя заняткі № 5. Псіхааналіз З. Фрэйда і аналітычная псіхалогія К. Юнга

Практычныя заняткі № 6. Аналіз апавядання з дапамогай тэарэтычнага апарату З. Фрэйда і К. Юнга

Практычныя заняткі № 7. Спосабы актывацыі крэатыўнасці

Практычныя заняткі №8. Дыягностыка крэатыўнасці

Практычныя заняткі №9. Тэхнікі развіцця ўяўлення

Практычныя заняткі № 10. Фарміраванне светапогляду творцы

Практычныя заняткі №11. Інсайты ў жыцці пісьменнікаў (аналіз КСР, выкананай у дыстанцыйнай форме)

Практычныя заняткі № 12. “Я”-структура крэатыўных людзей розных эпох

Практычныя заняткі № 13. Дыянісііскі і апаланічны пачаткі ў мастацтве

Практычныя заняткі № 14. Дыскурсны аналіз

Практычныя заняткі № 15. Адхіленне ад нормы і крэатыўнасць

Практычныя заняткі №16. Аналіз паэзіі і прозы хворых творцаў

Практычныя заняткі № 17. Пісьменніцкі стыль. Практыкаванне “Працягні тэкст”

Практычныя заняткі № 18. Крэатыўнасць і крытыка

Практычныя заняткі № 19. Стварэнне ўласнага мастацкага тэксту

Практычныя заняткі № 20. Інтэрпрэтацыя літаратурнага твора

Практычныя заняткі № 21. Роля факта і вымыслу ў мастацкім тэксце

Практычныя заняткі № 22.Аналіз буктрэйлераў (спасылка на відэа змяшчаецца на адукацыйнай платформе)

Апісанне інавацыйных падыходаў і метадаў да выкладання вучэбнай дысцыпліны

Пры арганізацыі адукацыйнага працэсу выкарыстоўваецца з’ўрыстычны падыход, які прадугледжвае:

- ажыццяўленне студэнтамі асобасна-значных адкрыццяў навакольнага свету;
- дэманстрацыю разнастайнасці рашэнняў большасці прафесійных задач і жыццёвых праблем;
- творчую самарэалізацыю студэнтаў у працэсе стварэння адукацыйных прадуктаў;
- індывідуалізацыю навучання праз магчымасць самастойна ставіць мэты, праводзіць рэфлексію ўласнай адукацыйнай дзейнасці.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай работы навучэнцаў

Бягучая самастойная работа студэнтаў накіравана на паглыбленне і замацаванне ведаў, развіццё практычных уменняў.

Тэмы рэфератыўных работ

1. Вывучэнне прыроды мастацтва: ад Антычнасці да нашых дзён
2. Творчасць і вар’яцтва
- 3.Недапісаныя раманы К. Чорнага: падыход пісьменніка да творчага працэсу
4. Падыход М. Багдановіча да стварэння мастацкага тэксту
5. Калектыўны і індывідуальны пачатак у творчасці Я. Купалы
6. Уплыў псіхалагічнага стану пісьменніка на змест і жанравую мадыфікацыю твора (на прыкладзе “Скарбаў жыцця” М. Гарэцкага)
7. Б. Брэхт пра спецыфіку творчасці
8. Масавая і элітарная творчасць
9. Калектыўная творчасць беларускіх пісьменнікаў
10. Творчыя псеўданімы: прычыны выбару
11. Імідж пісьменніка
12. Суадносіны традыцый і наватарства ў творчасці пэўнага пісьменніка
13. Роля прататыпаў для мастацкіх тэкстаў
14. Дэманстратыўнасць як прыкмета творчага чалавека (на прыкладзе 1-2 аўтараў)
15. Шызоідны тып асобы і крэатыўнасць

16. Адлюстраванне творчага крызісу праз вобразы пісьменнікаў/чытачоў у творах
17. Вобраз творцы ў мастацкіх тэкстах
18. Адлюстраванне творчага працэсу ў мастацкіх творах (на прыкладзе творчасці М. Стральцова, В. Казько, А. Федарэнкі і інш.)

Прыкладны пералік пытанняў да заліку

1. Эвалюцыя поглядаў на творчую прыроду чалавека
2. Паняцце крэатыўнасці
3. Унутраная, знешняя матывацыя ды крэатыўнасць
4. Крэатыўнасць і асабістыя рысы
5. Уплыў асяроддзя на крэатыўнасць
6. Творчы крызіс: паняцце, віды, прыклады
7. Метад мазгавога штурму А. Осбарна як спосаб пераадолення творчага крызісу
8. Прыёмы развіцця ўяўлення
9. Стадыі творчага працэсу
10. Падыход да крэатыўнасці ў розных культурах
11. Псіхалагічныя метады вывучэння мастацкіх тэкстаў
12. Дыягностыка творчых здольнасцей
13. Канвергентнае і дзівергентнае мысленне ў працах Гілфарда
14. Паняцце геніяльнасці: біягенетычная і сацыякультурная канцэпцыі
15. Фарміраванне пісьменніцкага светапогляду
16. Інсайты ў жыцці творцы
17. Разнастайнасць біяграфій творцаў
18. Творчыя сем'і і біясацыяльны фактар
19. Псіхалагічныя метады даследавання тэксту
20. Тэорыя архетыпаў К. Г. Юнга
21. Архетыповыя сюжэт і вобразы ў беларускай літаратуры
22. Тыпалогія асобы паводле К. Г. Юнга
23. Псіхааналіз З. Фрэйда і мастацтва
24. Падыход неафрэйдыстаў да разгляду мастацкіх тэкстаў
25. Эвалюцыя ролі чытача ў інтэрпрэтацыі мастацкага тэксту
26. Паталогія і крэатыўнасць
27. Уплыў крытыкі на творчасць пісьменніка
28. Інтэлектуальны складнік творчасці
29. Кіраванне псіхічным станам падчас творчага працэсу
30. Псіхалагічны стан пісьменніка і мастацкі тэкст

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

Назва вучэбнай дысцыпліны, з'якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстанавы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
1. Асновы творчай дзейнасці літаратурнага працаўніка	Кафедра літаратурна-мастацкай крытыкі	Прапаноў няма	Заўваг няма Працікол №14 ад 28.06.2018
2. Беларуская літаратура	Кафедра літаратурна-мастацкай крытыкі	Прапаноў няма	Заўваг няма Працікол №14 ад 28.06.2018
3. Руская літаратура	Кафедра літаратурна-мастацкай крытыкі	Прапаноў няма	Заўваг няма Працікол №14 ад 28.06.2018
4. Замежная літаратура	Кафедра замежнай журналістыкі і літаратуры	Прапаноў няма	Заўваг няма Працікол №14 ад 28.06.2018

**ДАПАЎНЕННІ ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ ПА
ВЫВУЧАЕМАЙ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ**

на _____ / _____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні	Падставы

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры
_____ (пракакол № _____ ад _____ 201_ г.)

Загадчык кафедры
_____

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Дэкан факультэта
_____

